

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۰۴/۱۰

خوشحال آصفی

د ولس هډوکي مات شول، خو بنکلپلي غاړې ماتې نه مني

په داسې حال کې چې د افغانستان د سولې د عالي شورا د دارلانشاء رئیس اکرم خپلواک په وروستیو کې په زغرده ویلي چې طالبان دي له هیواده د بهرنیو پوځیانو د وتلو د مهالویش په اړه له افغان حکومت یا د سولې شورا سره خبرې وکړي؛ اوس د طالبانو د واکمنۍ په مهال په اسلام آباد کې د افغانستان پخوانی سفير ملا عبدالسلام ضعیف، طالبانو ته د اشرف غني د وړاندیزونو او بیا پر دغو وړاندیزونو د نورو هیوادونو د تاکید په غبرگون کې ویلي؛ طالبان د پاکستان او ایران په شمول د بل هیواد په وسیله هیڅ راز جوړجاړی نه مني، دوی غواړي چې مسله د نورو له دخالته پرته له امریکا سره د خبرو له لارې حل کړي.

ملا عبدالسلام ضعیف پاکستانی ورځپاڼې سره په مرکه کې ویلي چې طالبان تر اوسه د افغانستان دولت غیرقانوني بولي او طالبان غواړي چې افغانستان د دوی په وینا له اشغالګرو څخه آزاد کړي. د ملا ضعیف له څرګندولو داسې بنکاري چې گویا طالبان لا هم په افغانستان کې ماتې نه مني او بیا هم په خپلې لومړني غوښتنې ټینګار کوي چې امریکا دې له افغانستان څخه ووځي. دا چې طالبان یواځې له امریکا سره په خبرو ټینګار کوي، مانا یې دا ده چې دوی یو ډول سیاسي ضد نیولی او غواړي خلکو ته وښيي چې د امریکا افغان ځواکونو ۱۶ کلني جګړې دوی تضعیف کړي نه دي او لا هم په خپلو لومړنیو شرطونو ولاړ دي.

بل لور ته په افغانستان کې د قاطع ملاتړ ماموریت قوماندان جنرال جان نیکلسن هم د افغانستان په جنگ کې د دوی ماتې له تصویره لیرې بولي. نیکلسن څو ورځې وړاندې په افغانستان کې د بهرنیو ځواکونو د سربازانو د تقدیر مراسم په غونډه کې ویلي چې د طالبانو په مقابل کې د امریکایي ځواکونو ماتې له تصویره لیرې خبره ده. نیکلسن په ورته مهال سولې ته د افغان حکومت له لوري د طالبانو له رابللو وړاندیز څخه ملاتړ کوي او وایي چې دا د طالبانو لپاره یو ښه فرصت دی چې باید له لاسه یې ورنکړي.

د افغانستان په جګړې کې د طالبانو او د امریکایي قواوو د ماتې نه منلو څرګندونې په داسې حال کې ترسره کيږي چې په مرغومي میاشتي کې د ملګري وګړو د خونديتوب او عدالت غوښتنې ګروپ "سي پي ای جي" په خپل وروستي راپور کې د تیر کال یواځې په اتو میاشتو کې په افغانستان کې د ۱۳۷۲ ملګري خلکو وژل کېدو او ۲۳۶۰ نورو ټپي کېدو یادونه وکړه. راپور کې ویل شوي، چې د ۲۰۱۷ میلادي کال د می په میاشتي له لومړۍ نېټې څخه د دېسمبر تر وروستي ورځې پورې موده کې ملګري وګړو ته ډیره مرګ ژوبله په کابل، ننګرهار، هرات، غور، کندوز او هلمند کې اوښتي ده.

دا یواځې ملګري مرګ ژوبله ده چې د جګړې د بنکلپلو خواوو څخه عام ولس ته اوښتي ده، که د افغان امنیتي ځواکونو، بهرنیو ځواکونو او طالبانو تلفات ورسره یو ځای شي نو کچه یې څو چنده زیاتېږي. اوس پوښتنه دا ده چې طالب سره د دومره تلفاتو چې عامو افغانانو ته د دوی د جګړې له امله اوښتي، ولې ماتې نه مني او امریکا بیا ولې په دغه جنگ کې خپله ماتې له تصویره لیرې بولي؟ رښتیا هم دوی ماتې نه ده خوړلي؟

لومړی: وسله وال طالب ځکه د زرګونو ملګري افغانانو په وژني سترګې او په حقیقت کې په خپلې ماتې سترګې پټوي چې په افغانستان کې د روانې جګړې ګټونکی ځان ثابت کړي او ورسره د امریکا د سیالو هیوادونو څخه هغه ترلاسه شوي پیسې چې د افغانستان د جنگ لپاره یې په دوی پانګونه کړې؛ ځانته حلالې کړي. همداراز طالب افغان حکومت او نړیوالو ځواکونو ته د خپل قوت د ښودلو او بیا د سولې په صورت کې د زیات امتیاز ترلاسه کولو لپاره خپل ځان لا هم ځواکمن ښيي او د سولې په مقابل کې د ډیر څه امتیاز ترلاسه کولو په تمه دی.

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

دويم: بهرني ځواکونه ځکه ماتې نه مني چې نه غواړي د افغانستان په جگړه کې د بنکېلتيا له امله يې نوم بد نه شي. ځکه دلته يې د جگړې څه د پاسه شپاړلس کاله پوره شول چې د ترهگرۍ د ختم، بڼې حکومتولۍ او د مخدره موادو سره د مبارزې لپاره يې چې کومې ژمنې کړې وې؛ عملي نه کړای شوي. اوس د دې لپاره چې خلک ورسره د شپاړس کلنې جگړې حساب ونه کړي، لا هم په جگړې تاکيد او په جگړې کې خپله ماتې نه مني. په حقيقت کې د جگړې ټول اړخونه مات شوي دي، ټول د ولس لپاره منفور شوي دي او ټول د ولس په مرگ ژوبله کې پر دي، څوک ډير او څوک کم. خو يوه خبره دي د جگړې بنکېل ټول اړخونه په نظر کې ونيسي چې هيڅکله به په زور، وحشت، چاودنو او د نظامي لارې بريا ته ونه رسېږي. دوی که غواړي چې هم يې نوم بد نه شي او هم د افغانستان د جگړې لپاره حل پيدا شي نو يواځيني انتخاب يې بايد سياسي خبرې اترې او مذاکرات واوسي.

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ